

FIȘA DISCIPLINEI
Anul universitar 2024-2025
Anul de studiu II / Semestrul I

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ	Universitatea „1 Decembrie 1918”
1.2. Facultatea	de TEOLOGIE ORTODOXĂ
1.3. Departamentul	de TEOLOGIE ORTODOXĂ ȘI MUZICĂ RELIGIOASĂ
1.4. Domeniul de studii	Muzică
1.5. Ciclul de studii	MASTER
1.6. Programul de studii	MUZICĂ RELIGIOASĂ ȘI FOLCLOR MUZICAL

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	CULTURI MUZICALE BIZANTINE			2.2. Cod disciplină	MMR 207
2.3. Titularul activității de curs				Petru Stanciu	
2.4. Titularul activității de seminar				Petru Stanciu	
2.5. Anul de studiu	II	2.6. Semestrul	I	2.7. Tipul de evaluare (E/C/VP)	E
				2.8. Regimul disciplinei (O - obligatorie, Op - opțională, F - facultativă)	OP

3. Timpul total estimat

3.1. Numar ore pe saptamana	3	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/laborator	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5. curs	28	3.6. seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat					10
Examinări					5
Alte activități (exersări practice)					5
Total ore studiu individual					3

3.7 Total ore studiu individual	83
3.8 Total ore din planul de învățământ	42
3.9 Total ore pe semestru	125
3.10 Numărul de credite	5

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. De curriculum	-
4.2. De competențe	Teoria Muzicii Psaltice, Voce, Simț Ritmic

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. De desfășurare a cursului	<i>Repertorii muzică psaltică</i>
5.2. De desfășurarea a seminarului/laboratorului	<i>Sală dotată cu video proiector pentru exemplificări, pianină.</i>

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	Disciplina Cânt Bizantin își propune să: a) ofere viitorului profesor de muzica religioasă (eventual interpretului muzical sau dirijorului) posibilitatea de a cunoaște, la un nivel superior, notația hrisantică și execuția practică a neumelor psaltice, mai ales a celor ornamentale;
	b) formeze deprinderi de citire și scriere corectă a formulelor muzicale psaltice și a semnelor consonante; c) formeze deprinderile de emisie vocală specifică muzicii psaltice; d) formeze capacitatea de selecție a unui repertoriu muzical psaltic autentic și de calitate, pe baza practicării acestuia, dar și a audițiilor; e) stimuleze interesul studenților pentru cercetarea muzicii bizantine antehrisantice și hrisantice și a tezaurului de manuscrise aflate în bibliotecile României sau în mănăstiri.
Competențe transversale	Aplicarea regulilor de muncă organizată și eficientă, a unor atitudini responsabile față de domeniul didactic-științific, pentru valorificarea creativă a propriului potențial, cu respectarea principiilor și a normelor de etică profesională

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Cunoaștere și înțelegere: -cunoașterea caracteristicilor generale și particulare ale categoriilor de semnelor consonante; -perfecționarea deprinderilor de intonare a ornamentelor psaltice; -cunoașterea și însușirea în mod corect a termenilor de specialitate. Explicare și interpretare: -realizarea de conexiuni între elementele de limbaj specifice muzicii psaltice și celei occidentale;
---------------------------------------	---

7.2 Obiectivele specifice	<p>1. Cognitive</p> <p>a. Cunoaștere și înțelegere: -cunoașterea caracteristicilor generale și particulare ale categoriilor de semnelor consonante; -perfecționarea deprinderilor de intonare a ornamentelor psaltice; -cunoașterea și însușirea în mod corect a termenilor de specialitate.</p> <p>b. Explicare și interpretare: -realizarea de conexiuni între elementele de limbaj specifice muzicii psaltice și celei occidentale;</p> <p>2. Tehnice / profesionale</p> <p>-formarea capacității de a utiliza corect semnele consonantice (în toate combinațiile cu semnele vocalice și temporale) pentru scrierea unui text muzical psaltic. -formarea capacității de a scrie corect formule melodice psaltice în toate cele opt glasuri principale; -formarea capacității de a executa corect scările din muzica psaltică, utilizând corect microintervalele, atracțiile, raportul treaptă fixă – treaptă mobilă. -formarea capacității capacitatea de a cânta corect din punct de vedere al emisiei sonore - să formeze capacitatea de a deosebi din punct de vedere stilistic și de a-și însuși prin practică diferitele modalități de execuție ale formulelor psaltice ale interpreților români și străini pe baza audițiilor muzicale; -capacitatea de a transpune în practică informațiile dobândite prin: a) aplicarea corectă a metodei de transcriere în notație liniară a semiografiei hrisantice; b) formarea deprinderilor de analiză semiografică a unui text muzical psaltic; c) formarea capacității de recunoaștere auditivă a diferitelor stiluri de interpretare a muzicii psaltice.</p> <p>3. Atitudinal – valorice:</p> <p>-capacitatea de a avea un comportament etic, conform deontologiei ortodoxe; -capacitatea de a diferenția și aprecia diversele stiluri de interpretare a unei partituri psaltice;</p>
	-implicarea în activități științifice de cercetare a manuscriselor psaltice;

8. Conținuturi

8.1 CURS	Metoda de predare	Observații
1. Generalități și particularități ale semnelor vocale (simple, combinate) și temporale. Exerciții elementare de scriere și execuție.	Prelegere.	2 ore
2. Semne consonante în varianta Gramaticii lui Nicolae Lungu și Stelian Ionașcu-Gramatica muzicii psaltice pentru seminarii) Exemplificare.	Prelegere,exemplificare.	2 ore
3. Semnele consonantice. Prezentarea sistematizată conform gramaticilor de nivel universitar (Grigore Panțiru – Notația și ehurile muzicii bizantine).	Prelegere,exemplificare.	2 ore

4. Semnul Psifiston și semnul Varia. Prezentare schematică după modelul propus de Grigore Panțiru și Nicolae Lungu. Exemplificări ale principalelor întrebări ale semnelor (Anton Pann – Bazul teoretic și practic, Stelian Ionașcu-Gramatica muzicii psaltice pentru seminarii). Studierea interactivă a executării semnelor și a ortografiei lor.	Prelegere,exemplificare,exerciții de dictare.	2 ore
5. Exerciții elementare de dicteu psaltic pe note (paralaghie) cu semnele Psifiston și Varia. Transcriere pe notație liniară	Transcriere pe notație liniară.	2 ore
6. Semnul Omalon și semnul Eteron. Prezentare schematică după modelul propus de Grigore Panțiru. Exemplificări ale principalelor întrebări ale semnelor (Anton Pann – Bazul teoretic și practic, Stelian Ionașcu-Gramatica muzicii psaltice pentru seminarii).	Prelegere,exemplificare.	2 ore
7. Studierea interactivă a executării semnelor și a ortografiei lor.	Exerciții de dictare	2 ore
8. Semnul Eteron	Prelegere,exemplificare.	2 ore
9. Paralaghie		2 ore
10.Semnul Psifiston	Prelegere,exemplificare.	2 ore
11.Varia	Prelegere,exemplificare.	2 ore
12.Paralaghie	Exerciții	2 ore
13.Recapitulare 1	Exerciții	2 ore
14.Recapitulare 2	Exerciții	2 ore
8.2BIBLIOGRAFIE		
<ul style="list-style-type: none"> •Gr. Panțiru – Notația și ehurile muzicii bizantine, Editura Muzicală, București, 1971 •Georgios Konstantinou, Teoria și practica muzicii bisericești, Iași, Fundația Culturală Byzantion, 2010. •Stelian Ionașcu, Gramatica muzicii psaltice pentru seminarii, București, Ed. Sofia, 2006 •Nicolae L, Gramatica muzicii ps.-studiu comparativ cu notația liniară, ediția a III-a,Galați,Ed. Partener, 2007 •Theodor Stupcanu, Anastasimatar, București, Tipografia Cărților Bisericești, 1929. •Dimitrie Suceveanu, Idiomelar, vol. I, Ed. Mănăstirii Sinaia, 1992 •Dimitrie Suceveanu, Idiomelar, vol. II, Ed. Mitropoliei Moldovei și Bucovinei, Trinitas, 1996. •Dimitrie Suceveanu, Idiomelar, vol. III, Ed. Mitropoliei Moldovei și Bucovinei, Trinitas, 1997. •Victor Giuleanu, Melodica bizantină, București, Editura Muzicală, 1981 		

8.3 Seminar	Metoda de predare	Observații
1. Generalități și particularități ale semnelor vocale (simple, combinate) și temporale. Exerciții elementare de scriere și execuție.	Exerciții elementare de scriere și execuție.	2 ore
2. Semne consonante în varianta Gramaticii lui Nicolae Lungu și Stelian Ionașcu-Gramatica muzicii psaltice pentru seminarii) Exemplificare.	Exerciții elementare de scriere și execuție.	2 ore
3. Semnele consonantice. Prezentarea sistematizată conform gramaticilor de nivel universitar (Grigore Panțiru – Notația și ehurile muzicii bizantine).	Exerciții elementare de scriere și execuție..	2 ore
4. Semnul Psifiston și semnul Varia. Prezentare schematică după modelul propus de Grigore Panțiru și Nicolae Lungu. Exemplificări ale principalelor întrebări ale semnelor (Anton Pann – Bazul teoretic și practic, Stelian Ionașcu-Gramatica muzicii psaltice pentru seminarii). Studierea interactivă a executării semnelor și a ortografiei lor.	Exerciții elementare de scriere și execuție,exerciții de dictare	2 ore
5. Exerciții elementare de dicteu psaltic pe note (paralaghie) cu semnele Psifiston și Varia. Transcriere pe notație liniară	Transcriere pe notație liniară.	2 ore

6. Semnul Omalon și semnul Eteron. Prezentare schematică după modelul propus de Grigore Panțiru. Exemplificări ale principalelor întrebări ale semnelor (Anton Pann – Bazul teoretic și practic, Stelian Ionașcu-Gramatica muzicii psaltice pentru seminarii).	Exerciții elementare de scriere și execuție	2 ore
7. Studierea interactivă a executării semnelor și a ortografiei lor.	Exerciții de dictare	2 ore
BIBLIOGRAFIE		
<ul style="list-style-type: none"> •Gr. Panțiru – Notăția și ehurile muzicii bizantine, Editura Muzicală, București, 1971 •Georgios Konstantinou, Teoria și practica muzicii bisericești, Iași, Fundația Culturală Byzantion, 2010. •Stelian Ionașcu, Gramatica muzicii psaltice pentru seminarii, București, Ed. Sofia, 2006 •Nicolae L, Gramatica muzicii ps.-studiu comparativ cu notația liniară, ediția a III-a,Galați,Ed. Partener, 2007 •Theodor Stupcanu, Anastasimatar, București, Tipografia Cărților Bisericești, 1929. •Dimitrie Suceveanu, Idiomelar, vol. I, Ed. Mănăstirii Sinaia, 1992 •Dimitrie Suceveanu, Idiomelar, vol. II, Ed. Mitropoliei Moldovei și Bucovinei, Trinitas, 1996. •Dimitrie Suceveanu, Idiomelar, vol. III, Ed. Mitropoliei Moldovei și Bucovinei, Trinitas, 1997. •Victor Giuleanu, Melodica bizantină, București, Editura Muzicală, 1981 		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

10.Evaluare finală (E-examen, C-colocviu, LP-lucrari de control)		E
Forme și metode de evaluare (exprimare procentuală)	-examen	50%
	-activități aplicative: seminar / laborator / lucrări practice	25%
	- probe de evaluare formativă (test docimologic, referat, eseu, portofoliu, proiect)	25%
	- alte activități:	-
Precizați instrumentele de evaluare formativă (pe parcurs): test docimologic		
Precizați instrumentele de evaluare finală: colocviu în grup, test docimologic		

10.6 Standard de performanță:

Standarde minime pentru nota 5:

- însușirea principalelor caracteristici semnelor consonantice;
- capacitatea de a scrie un dicteu elementar;
- alcătuirea portofoliului de examen;

Standarde minime pentru nota 10:

- **abilități, cunoștințe aprofundate referitoare la semiografia hrisantică;**
- cunoștințe detaliate de teoria semnelor consonantice;
- scrierea corectă a dicteului dat;
- mod original de interpretare al repertoriului impus;

- parcurgerea bibliografiei recomandate

Data completării 20.09.2024	Semnătura titularului de curs P Stanciu	Semnătura titularului de seminar P Stanciu
Data avizării în departament 23.09.2024	Semnătura director de departament Civoman	